

Kupní smlouva na štěně Z (nejen) právního hlediska

K napsání tohoto článku mě inspiroval příspěvek Seriózní chov štěňat, či obchod s lidskými city?, uveřejněný v rubrice Ohlasy v čísle 2/2007.

Náležitosti kupní smlouvy na štěně jsou dvě: předmět a cena. Na jejich přesnosti záleží klid a zdraví obou zúčastněných – prodávajícího i kupujícího, a tedy i klid a zdraví štěněte. Dovolím si začít od konců. To jsou případy,

kdy kupující má po nějaké době pobytu štěněte ve své domácnosti za to, že si za nemalou částku pořídil bytost, která mu bude svým dalším životem na obtíž pro své různé vážné zdravotní či exteriérové problémy. Na druhou stranu prodávající

má pak za to, že za tutéž částku vypravil do světa klenot, a veškerá oznámení kupujícího o vadách štěněte jsou pouze bzúčením mouchy v jeho uších. Budu odhlížet od případů, kdy:

1/ kupující si vybral a zakoupil příslušníka plemene, které se do životních podmínek kupujícího nehodí.

Důvody mohou být dvojí:

- kupující, jsa zaujat exteriérem, módností plemene, nebo povahovými vlastnostmi popisovanými v některých příručkách i eufemisticky, se rozhodl pro plemeno, které je pro něj nevhodné, některé okolnosti chovateli zamlčel a chovatel prodal štěně do nevyhovujících podmínek. Toto se může týkat čehokoli – od péče o srst a potřebu aktivit psa až po profesi kupujícího.

- Prodávající, jsa zaujat movitostí kupujícího a jeho skutečnou láskou ke psům, zamlčí kupujícímu některé vlastnosti plemene, například to, že opravdový jezevčík hodný toho jména, který není lovecky využíván, se může v lepším případě prokousat z nudy kupujícímu do drahé sedací soupravy, v horším případě pak vydatně okusovat klienty v advokátní kanceláři.

Ve většině případů končí tato nedorozumění dobře – za určitých obětí (nikoli nutně finančních) ze strany chovatele i majitele. Není nutno je řešit právně.

2/ Dále budu odhlížet od případů, kdy si kupující pořídí „čistokrevného“ psa bez PP. Pořízení psa bez PP svědčí o tom, že kupující:

- ve snaze ušetřit nějakou tu pětku si neuvědomí, že pořizovací cena věci, kterou si pořizuje, je daleko menší než cena, kterou vynaloží na péči o ni a její údržbu

- neinformovaný kupující se domnívá, že pokud si pořídí psa s PP, bude s ním muset chodit na výstavy, což nehodlá. Přitom chce ale určité plemeno, tak si pořídí bezpapíraka.

- falešném snobismu kupujícího – právě tak jako nepotřebuje papíry na soužití s partnerkou, nepotřebuje ani papíry na soužití se psem. Jenomže vědní obor zvaný celebritologie mezi psy ještě nedorazil, psi jsou na rozdíl od partnerů věrní a články v bulvárních časopisech je nezajímají. Pořizování psů bez PP může být zapříčiněno i způsobem řízení chovu některých plemen se strany ČMKU. Pokud je možno, aby chov jednoho plemene byl řízen dvěma až čtyřmi kluby a jedinou otázkou jejich diskuse je, „který z klubů je ten pravější“ (namísto diskuse o plemeni jako takovém), pak si zájemce o štěně může říci, že to je stejný bordel jako v parlamentu. A pořídí si raději „čistokrevného bezpapíraka“, aby se těmto diskusím vy-

hnul. To je ovšem námět na otázku filozofickou, nikoli právní.

Považuji za potřebné věnovat se kupní smlouvě z hlediska nejzávažnějších a nejčastějších chyb obou smluvních stran při koupi a prodeji štěněte. Obě smluvní strany by si měly ujasnit, co je možno od kupní smlouvy na štěně očekávat. Kvalitně vypracovaná kupní smlouva může uchránit obě strany před nedorozuměními a před následky her někdy více, někdy méně mravných – v mnoha případech však nákladných – které spolu smluvní strany hrají v průběhu kontraktačního procesu a po jeho skončení, tj. po prodeji štěněte.

Průběh kontraktačního procesu, tedy uzavírání kupní smlouvy na štěně, je v nezanebatelné míře ovlivněn tím, že kupní smlouva na štěně je téměř vždy uzavírána ve stresu, přičemž větší míra stresujících faktorů je na straně kupujícího.

Důvody pro pořízení psa jsou na straně kupujícího tyto:

■ Pořizuje se první pes do rodiny. Rodina se bude muset přizpůsobit režimu, na který dosud nebyla zvyklá. Počínaje přivezením štěněte bude už navždy rodina dělit své dějiny na čas „před psem“ a „se psem“.

■ Pořizuje se nový pes, protože pes, který žil v rodině předtím, zemřel.

■ Pořizuje se další pes k tomu, který již v rodině je.

■ Rozšíření chovatelské základny chovatele, či případně pořízení štěněte nejen jako společníka, ale i jako budoucího zakladatele chovu plemene (důvody profesionální). S tímto důvodem mohou být, a zpravidla i bývají, spojeny výstavní ambice kupujícího, což zpětně může přinést i určitý díl slávy chovatelské stanici prodávajícího.

Chovateli ukápně slzička, když balí svému štěněti batůžek do nové rodiny, přestože na toho pacholka neurvalého ještě ráno nadával, že zatím by jen žral a to, co se s tím rýmuje (viz *Osudy dobrého vojáka Švejka*) a okamžiky mezi těmito činnostmi si zpestřoval spánkem a ničněním zařízení. Pokud zájemce o štěně nemá zrovna na autu nápis „Speciální pochoutky z tradičních čínských surovin – v Evropě ojedinělé“ a na druhé straně auta anonci „Vyrobíme pro vás kožich z každého, ale opravdu z každého zvířete“, je jasné, že větší míra stresujících faktorů je při koupi štěněte skutečně na straně kupujícího.

Ted' už k paragrafům:

§ 596 obč. zák.: „Má-li věc vady, o kterých prodávající ví, je povinen na ně kupujícího upozornit“.

„Vadou se rozumí neexistence takových vlas-

tností nebo projevů věci, které se u věci určitého druhu obecně předpokládají a v jejichž důsledku je možnost využití věci podstatně snížena.“ (komentář k občanskému zákoníku. H.C. Beck, 1994, str. 780)

A ještě k pasti na obě smluvní strany:

„Pro upozornění není forma předepsána. Proto ani v případě písemné kupní smlouvy nemusí být upozornění na vady věci obsaženo přímo ve smlouvě. Rozhodující je, zda kupující byl na určitou vadu upozorněn před tím, než smlouvu uzavřel.“ (komentář k občanskému zákoníku, C.H. Beck, 1994, str. 780).

Nelíbí se tato slova chovatelům, a nelíbí se ani kupujícím štěňat? Mají všichni plnou pravdu, žádnému z nich neposkytuje ani zbla zdání jistoty krom toho, že prodali a koupili štěně, které má aspoň čtyři nohy a ocas. Proto by každá smlouva o prodeji a koupi štěněte měla obsahovat ustanovení o popisu štěněte. Upozornění na vady je nejlépe věnovat samostatný článek smlouvy.

Kromě identifikace štěněte by smlouva měla obsahovat prohlášení obou smluvních stran: „Smluvní strany prohlašují, že pro upozornění na vady prodávané věci/štěněte uznávají pouze písemná upozornění uvedená v této smlouvě nebo v její příloze. Pokud taková upozornění nejsou obsažena v písemném vyhotovení smlouvy, nebyla učiněna vůbec.“ „Pokud jde o upozornění na vady štěněte, prodávající prohlašuje, že žádná upozornění na vady krom upozornění uvedených písemně v této smlouvě žádnou formou vůči kupujícímu neučinil, což kupující tímto potvrzuje.“

Tím se obě smluvní strany vyhnou klasickým tahanicím:

„Pani, dyť sem vám říkala, že ten pejsek má sestouplý jen jedno varlátko, i když je mu už šest měsíců“....„Pani, to ste neříkala, říkala jste jen, že mu ho momentálně nemůžete nahmátnout, ale že tam určitě je“....A každá z dam si přivede pět dětí, čtyři bratrance a dva ujce, aby prokázali, kdo koho na co ústně upozornil – pokud možno internetovými diskusemi, které se dnes používají jako bojový prostředek namísto deštníků v minulém a předminulém století.

JUDr. Jana Kühnelová

K tomuto připravovanému seriálu o kupních smlouvách na štěňata uvítám připomínky čtenářů. Jak z řady kupujících, kteří zažili zklamání, tak i z řad chovatelů, kteří jsou naopak týráni požadavky kupujícího na slevu, což někteří kupující považují za způsob společenské hry „na výdrž“. Pište prosím na adresu redakce.